

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Струковни васпитач			
Назив предмета: Матерњи језик (Српски језик)			
Наставник/наставници: др Ивана Ђорђевић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета. – Добро познавање граматичког система српског језика на свим језичким нивоима, на теоријској и практичној равни; компетентна овладаност правописом; оспособљеност за самосталне лексиколошке, синтаксичке и ортографске анализе текстова; неговање и усавршавање усменог и писменог вида реализације језика као један од (пред)услова успешне комуникације, личног и професионалног развоја и професионалног јавног деловања струковног васпитача.			
Исходи предмета. – Усвојена продубљена знања о: пореклу, развоју и раслојавању српског књижевног (стандардног) језика; о граматичко-лексикографским инструментима за нормирање језика и правописа; о свим језичким нивоима (с посебним нагласком на фонетско-фонолошки, морфемско-морфолошки и лексичко-семантички ниво) и нормама српског књижевног (стандардног) језика; знања о могућностима унапређивања усменог и писменог вида реализације српског језика у савременом контексту; ефикасна примена књижевног (стандардног) српског језика у васпитној групи; правилна примена теоријских знања за самосталне лексиколошке, синтаксичке, ортографске анализе текстова; демократски и критичко-рефлексивни приступ језичкој пракси у предшколској установи; истраживачки однос усмерен на усавршавање усменог и писменог вида реализације српског језика у васпитно-образовном контексту; креативан приступ, иницијативност, сарадња и стваралаштво у области неговања српског језика и позитиван однос према значају целоживотног учења и усавршавања из области језика.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> – Српски књижевни (стандардни) језик: историја, дијалекатска ситуација, раслојавања, граматичко-лексикографски инструменти нормирања језика и правописа. Концептуализација српског језика. Гласови; слог и подела речи на слоге. Фонема и глас. Прозодија. Гласовне алтернације. Асимилациони и дисимилациони процеси. Појмови и термини лингвистичке анализе морфолошког система. Лексикологија. Синтакса: основни појмови и дефиниције. Падежни и предлошко-падежни систем. Систем зависних и независних реченица. Систем глаголских облика. Писмо. Велико слово. Спојено и одвојено писање речи. Изговор. Гласовне промене и односи гласова. Интерпункција. Скраћенице. Подела речи на крају реда. Уобличавање речи из класичних језика и друге интернационалне лексике. Прилагођено писање имена из страних живих језика (транскрипција). Значај неговања и усавршавања усменог и писменог вида реализације језика као један од (пред)услова успешне комуникације и важност оснаживања преносивих комуникацијских вештина за лични и професионални развој. <i>Практична настава.</i> – Граматичке и правописне анализе одабраних текстова; израда и исправке семинарских радова са тематиком усмереном на: запажање манифестовања и кршења књижевнојезичке норме у разним видовима и на разним нивоима језичког општења и њихово кориговање; критичко сагледавање и праћење актуелне литературе из српског језика (и помоћу информационо-комуникационих технологија); креирање вежби и игара за унапређивање језичке праксе.			
Литература Бјелаковић, И. (2016). <i>Реч по реч: култура говора и норма стандардног српског језика</i> (приручник са задацима и решењима). Нови Сад: Два пера. Вељковић Станковић, Д., Ђорђевић, И. (2021). <i>Метафоре и аналогije у настави српског језика – когнитивни приступ</i> . Београд: Јасен. Ђорђевић, И. (2018). <i>Лепа реч – приручник за припрему испита и самосталан рад студената</i> . Вршац: Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”. Пижурица, М., Дешић, М., Остојић, Б., Станојчић, Ж. (уред.) (2021). <i>Правопис српског језика</i> (измењено и допуњено екавско изд.). Нови Сад: Матица српска. Станојчић, Ж., Поповић, Љ. (2021). <i>Грамматика српског језика</i> . Београд: Завод за уџбенике.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 1	
Методe извођења наставе: Академско излагање; образлагање са реторичким питањима, текст-метода; хеуристичка метода; дискусија, критичко проучавање литературе, самоорганизовано и интерактивно учење; расправа на унапред најављену тему.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	40
колоквијум	20	/	/
семинарски рад	20	/	/